

[Indenrigsministeren.]

Fritagelse for Militærtjeneste til værnepligtige, der havde gjort Tjeneste i de krigsførende Magters Hære eller Orlogsflaade, og det maa findes rimeligt, at der nu tilvejebringes en tilsvarende Hjemmel.

Fritagelsen tænkes som Hovedregel kun meddelt til værnepligtige, der har gjort Tjeneste i allierede Styrker, men ogsaa Tjeneste i Aksemagternes Styrker maa i visse Tilfælde kunne medføre Fritagelse, saaledes f. Eks. naar den paagældende har erhvervet dansk Indfødsret i Henhold til Loven om Indfødsret § 2 ved Fødsel i Forbindelse med Ophold her i Landet til det 19de Aar, men uanset dette er blevet tvunget til at gøre Krigstjeneste. De særlige Forhold under den sidste Verdenskrig gør det imidlertid rimeligt i visse Tilfælde at meddele Fritagelse for Militærtjeneste, selv om den paagældende ikke har gjort Krigstjeneste. Dette gælder værnepligtige, der som Følge af Krigen ikke kunde komme hjem og aftjene deres Værnepligt paa det Tidspunkt, hvortil de normalt vilde være bestemt til Indkaldelse. Da Udskydelsen ikke skyldes dem selv, og da Indkaldelsen nu ofte vil gøre Værnepligten langt mere byrdefuld end under normale Forhold, bør Fritagelsen kunne meddeles, naar særlige Forhold taler derfor. Værnepligtige, der har opholdt sig her i Landet under Krigen, kan være blevet slaaet ud af deres borgerlige Tilværelse derved, at de i lang Tid har været arresteret af Besættelsesmagten eller har maattet leve illegalt. Det foreslaas derfor, at der aabnes Adgang til at meddele saadanne værnepligtige Fritagelse, naar det vil være af afgørende Betydning for dem. Fritagelsen gælder ifølge Forslaget saavel første Indkaldelse som Genindkaldelse.

Jeg kan i denne Forbindelse oplyse, at en Del Henvendelser fra værnepligtige, der har søgt Fritagelse paa Grund af Forhold, der efter Lovforslaget vil kunne medføre Fritagelse, af Indenrigsministeriet er stillet i Bero til Vedtagelsen af nærværende Lovforslag.

Lovforslaget er vedtaget uden Ændringer i det andet høje Ting, og jeg anbefaler det hermed til en hurtig og velvillig Behandling.

Rasmus Hansen: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det nu fremsatte Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Til denne Anbefaling vil jeg gerne føje en Bemærkning om, at Forslaget burde og kunde have været fremsat for flere Maaneder siden. Jeg beklager, at den tidligere

Indenrigsminister ikke tog Initiativet til det Lovforslag, som er fremsat af den nuværende Indenrigsminister. Der er nemlig en vis Sandsynlighed for, at adskillige værnepligtige, som kan blive fritaget for Indkaldelse til Militærtjeneste i Henhold til det forelagte Lovforslag, er blevet indkaldt, og den Situation burde have været undgaaet. Men jeg takker den højtærede Indenrigsminister for det Løfte, som han har givet i det andet høje Ting vedrørende dette Forhold, et Løfte, som gaar ud paa, at værnepligtige, der er indkaldt til Militærtjeneste, men som kan fritages i Henhold til denne Lov, vil blive hjemsendt, naar Forslaget er vedtaget.

Jensen-Broby: Da mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Nørskov, er forhindret i at være til Stede, skal jeg paa Partiets Vegne anbefale, at Indenrigsministeren faar den Bemyndigelse, som søges i dette Lovforslag, til efter Forhandling med Forsvarsministeren og efter Ansøgning at fritage dem for Militærtjeneste, der har været ude i disse særlige Forhold i Aarene fra 1. September 1939 til 31. December 1945.

Jeg kan anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Ole Bjørn Kraft: Der er ingen Tvivl om, at dette Lovforslag i høj Grad er paa krævet, og vi hilser derfor dets Fremsættelse med Tilfredshed. I den Tid, jeg sad i Forsvarsministeriet, vilde det i mange Tilfælde, som jeg erindrer, have været overordentlig heldigt, hvis man havde haft en Lov af denne Karakter at støtte sig til. Nu har man maattet nøjes med i de Tilfælde, det var muligt, at give en Udsættelse. Jeg er imidlertid enig i, at det er heldigt, at der kommer en Lov, der skaber Mulighed for Fritagelse.

I Bemærkningerne til Lovforslaget fremsættes det Synspunkt vedrørende de værnepligtige, som gennem det dansk-engelske Rekruteringskontor lader sig hverve til engelsk Militærtjeneste, at de paa nuværende Tidspunkt ikke omfattes af Loven, og det kan maaske være rigtigt, at man ikke allerede nu træffer en Beslutning derom. Jeg vil dog gerne sige, at man maa gaa ud fra, at naar de har gjort Tjeneste i England og modtaget den Uddannelse, som de faar gennem denne Tjeneste, vil det være meget rimeligt paa det Tidspunkt, hvor denne Tjeneste er sluttet, at tage Spørgsmaalet om deres Stilling op til Overvejelse, og antagelig maa man saa følge de samme Regler, som der her er Tale om.